

DEMOCRATIA

5

Revistă politică, economică și literară

Apare la 1 și 15 ale fiecărei luni

SUMARUL:

Democrația	.	.	.	Fățarnicia Austriei
M. D.	.	.	.	Foloasele războiului balcanic
Adrian Corbul	.	.	.	Prestigiul românesc
Nicolae I. Popilian	.	.	.	Maurul care a făcut datoria
Sfinx	.	.	.	Bayard (Dela război)
I. C. G.	.	.	.	Politica internă
D.	.	.	.	Cinema grafele
M. D.	.	.	.	După pite
Mihail Drăgănescu	.	.	.	Joritom Tashi (Energismul)
* * *	.	.	.	Ardealul
N. I. P.	.	.	.	Moravuri politice
* * *	.	.	.	Cugetări și maxime (Pasiuni-Afecțiuni-Energia)
N. P.	.	.	.	Dela frații de peste hotare
				Felurite.

REDACTIA :

Craiova, Strada Cuza-Voda No. 19

ADMINISTRAȚIA :

La Tipografia «VIITORUL», Craiova

ABONAMENTUL LEI 8 PE AN

15 Bani numărul.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Fătărnicia Austriei

Perfidia diplomației Austriace este de secolii cunoscută, am avut ocazie s'o simțim și noi românii. In ultimul timp utasem aproape de tot purtarea Austriei față de noi și ne obicuisem să jucăm — după cum de altfel ni se cânta de către conducătorii noștri — nemțește.

Tot ceea ce se zicea la noi contra Austriei era într'un timp privity drept aberațiuni.

Câte dezaprobări (am avut și felicitări) n'am primit acum 6 ani când am scris articolul ce publicăm mai jos și cu toate acestea, astăzi când Austria a trădat în mod atât de ordinar interesele României, cât de bine se poate vedea că părerile noastre erau foarte juste și că în viitor poporul n'ar trebui îndepărtat de politica externă astfel ca această politică să rămână exclusiv pe mâna oligarhiei, cari până acum habar n'a avut de interesele neamului ce din nenorocire a condus și năzuește să mai conducă încă.

Perfida Austrie!

Lângă țara noastră există un regat mare, fâlos, dar putred. Slăbit de svârcolirile atâtor popoare subjugate, ce-și cer libertatea, acest imperiu hodorogit ce se cheamă Austria, abia își mai ține rangul între puterile mari, prin intrigile perfide și zăzâniile ce diplomația șireată dela Viena — acest Bizanț modern—știe să vâre, fie între popoarele ce alcătuiesc acest imperiu, fie între popoarele megiașe.

Și in loc să dea drepturile cuvenite popoarelor răpitate, acest imperiu, profitând de proclamarea independenței poporului Bulgar — independență meritată — și călcând tratatele internaționale, gâsește de cuviință să-și mărească teritoriul, răpind Bosnia și Hertegovina cari s'ar fi cuvenit statului Sârb, pentrucă dela el au fost deslipite.

Dar Austria merge mai departe, vorbind de compensații pentru Bulgari și Sârbi, atinge chestia Dunărei și ne tratează ca pe o țară cucerită.

Dunărea noastră care a dus la Mare mai mult sânge românesc decât apă și care in bună parte este un fluviu curat românesc pentrucă udă numai România, este considerată de Austria ca lucrul nimănui și s'a pus să-l impartă cu Bulgarii și Sârbii, lăsând chiar să se înțeleadă că Dobrogea, pentru care am cheltuit atâtea milioane și care ni se cuveneă de secolii, n'ar fi a noastră și că pentru a o dobândi trebuie să dăm altora compensații.

Se atinge prin aceasta sentimentul nostru național, și această lovire vine dela acei căror le-am fost prieteni atâta vreme și uitând vechile jigniri naționale, dela acei care mulțumită politicei păcătoase

a oligarhiei din țara noastră, le suntem tributari economicește.

Nici un scrupul n'are față de noi perfida Austrie.

Eri ni se refuză o convenție comercială pentrucă nu vor *agrarienii acestora* în cap cu doctorul Lueger pe care l-am slăvit ca pe un suveran când ne-a vizitat. Azi suntem jigniți în drepturile noastre sfinte, căci Austria voește să ne răpească Dunărea precum altădată, înșelând Turcia, ne-a răpit Bucovina.

Pentrucă toate popoarele balcanice se mișcă și își cer drepturile răpite, e rândul nostru, mai ales față de afrontul ce ni-l face Austria, s'o întrebăm cu ce drept stăpânește Bucovina, pe care ne-a furat-o, arătând Turciei o hartă false și spunând că voește să păzască drumul Rusiei spre Constantinopol?

Astăzi, atâtea state, alcătuite din po-

oare brave, închid drumul Rusiei spre Constantinopol, ne mai fiind nici o teamă deci, să ni se dea Bucovina, leagănul românismului și locul de odihnă al eroilor noștri.

Față de încălcările Austriei, guvernul român trebuie să ceară drepturile poporului nostru și pământurile ce ne-au fost furate.

Intotdeauna am fost umiliți de Austria, adeseori am fost siliți să *cerem scuze* și acum siliți *că ne împăcăm cu Grecia*.

Românii sunt în drept să ceară guvernului actual să ia o atitudine energică față de politica fățarnică și provocatoare a Austriei, sau, dacă nu este în stare, *să plece dela putere, ca să nu risce să fie gonit cu petre și disprețuit de toți Românii*.

Democrația.

Foloasele Războiului Balcanic pentru Români

Răsboiul balcanic, a avut pentru noi Românii o deosebită importanță. Ne-a învățat să facem politică externă, căci noi Românii ne ocupăm numai de certuri intestine. Ne-a învățat să ne ocupăm de învățământul primar rural și să clădim la iuteală mii de școale la țară, căci s'a observat că marele contingent de copii învață în bordeie ruinate și cei mai mulți rămân pe din afară. Aceasta, zic, ne-a inspirat-o Bulgariei, căci ei ziceau că la noi se găsește o bubă adâncă, problema rurală, care ziceau ei că nu o vom putea vindeca decât prin ridicarea nivelului intelectual al populației rurale, pentru care va trece vreme. Ce e drept ne-a folosit observațiunile bulgarilor, că repede guvernul român a luat inițiativa clădirii a

o mulțime de școale nouă și repararea celor vechi pentru a corespunde cât mai adânc nevoile populației rurale.

Ne-a învățat să facem politică externă căci ne-a deschis capul asupra nenorocitei politice de alianță cu Austro-Ungaria adevărată vrăjmașe, de sub jugul politic căreia ne-am eliberat. Ce căutam noi să ne înfrățim interesele cu o țară sub al căreia jug zăceau milioane de Români!

Această eliberare politică, ne-a folosit căci noi am recăștigat partea de Sud a Dobrogei ce ne fusese dată prin tratatul dela Berlin cu ocazia războiului din 1877. Dacă noi ne țineam de coada Austriei și continuam a fi satelitul ei, am fi eșit azi micșorați și umiliți, așa cum

a pățit'o Bulgaria care s'a ținut de pulpana minciunelor austriace.

Politica noastră independentă ne-a adus marele prestigiu european de care ne bucurăm azi. Războiul balcanic ne-a dat ocaziunea să ne cunoaștem forțele proprii, de cari vai!... noi nu ne dam socoteala.

Să urmăăm deci politica intereselor noastre românești fără a ne teme ca până acum, căci Românii din regat și cu cei din țările vecine numărăm un mare imperiu ce trebuie să-l infăptuim cât de curând.

M. D.

Prestigiul românesc.

Paris, 7 August,

Eri, după amiază, sub umbra copacilor din parcul Monceav, am prins următoarele crâmpee din conversația a doi parizieni cu cari m'am încrucișat o clipă pe una din potecile fastuoasei grădini:

„—... în Balcani. Dar d-ta uiți România“.

„— România?... țară înaintată... latini... popor civilizată... Diplomati și soldați excelenți... răușit... unde Europa a eșuat... Țară europeană.

Am transcris frazele așa abrupte cum le-am auzit în cele câteva momente cât a durat apropierea mea de cei doi convorbitori. Dar aș fi în stare să reconstituiesc toată conversația lor; aș putea să desvăluiesc fără greutate păreriile lor, cari sunt probabil ale tuturor apusenilor, în ce privește România și existența ei.

În orientul Europei trăia până eri un popor de rasă superioară, inteligent, viteaz și harnic, civilizată și cumpănit, pe care occidentul îl ignora aproape și despre a cărui ființă avea noțiuni tot așa de vagi ca despre cutare trib din China. Neamurile din Balcani se confundau unele cu altele în mintea apuseanului european. Pentru el Bulgarii, Sârbii, Românii erau de aceeași viță, de aceeași lege și având aceleași apucături înapoiate. Existența lor îi era mai puțin cunoscută decât cea a Marocanilor. În Franța, Anglia și Germania avea loc aceeași regretabilă lipsă de cunoștință etnică și geografică.

Și acum, deodată, cu prilejul războiului balcanic, lumina s'a făcut, ziarele apusului au vorbit rând pe rând de Turci, de Sârbi, de Greci, de Bulgari; faptele aduse la auzul cetitorilor lor confirmau în parte credința pe care o avuseseră despre popoarele din Balcani. Burghezul englez, german și francez citea descrieri de bătălii, incendiari de sate, mutilări și violuri. „Popoare înapoiate!“ își spunea el ridicând din umeri. La o vreme a aflat de prin gazete că și România vrea să ia și dânsa parte la războiul din Balcani. Și de sigur că cei din Apus se așteptau fără surpriză să descopere în Români un neam de-o energie barbară, a prig până la sălbătecie cum erau Turcii, Bulgarii, etc.

Dar surpriza lor a fost alta! România a mobilizat, și armata ei s'a dovedit a nu fi de loc inferioară celor mai moderne armate din apus. România a ocupat Bulgaria, și ordinea, vitejia, generozitatea soldaților ei au fost exemplare. România și-a pus de gând să pacifice Balcanii, și diplomații ei s'au arătat egali celor mai eminenti diplomați din Franța și din Anglia. Conferința pentru pace s'a întrunit la București — și orașul a părut străinilor cu adevărat europeanesc. Tratatul de pace s'au început, s'au urmat și... Românii au reușit acolo unde Europa întreagă eșuase.

*

Există o justiție imanentă. În viața individului ca și în istoria popoarelor, au loc multe nedreptăți și multe nerecunoașteri ale meritelor. Cutare artist bunăoară plin de talent și de cinste zace îndelung în obscuritate, în vreme ce cutare altul care n'are nici pe departe valoarea lui se bucură de popularitate și de bani. Arare-ori se întâmplă însă ca, mai curând sau mai târziu, artistul valoros să nu-și primească răsplata, după cum se petrece poate rar ca usurpătorul de glorie să-și mențină până la urmă locul pe care l-a ocupat pe nedrept, prin îndrăzneală ori printr'un capriciu de întâmplări norocite.

Acelaș lucru se poate observa și în existența popoarelor. Și fiindcă vorbim de România, să ne aducem aminte, că în vreme ce fii ei, superiori prin rasă, se străduiau să-și mențină superioritatea și prin muncă și cultură, neamurile mari din Apus ignorau aproape cu desăvârșire această țară civilizată și inimoasă. Mi-aduc aminte cum mă surprindea în totdeauna faptul de a ceti prin gazetele mari franceze articole lungi, studii economice și politice, schițe de călătorie tratând toate despre Bulgaria și Serbia bunăoară, iar României abea de i-se consacrau din când în când câteva rânduri, proporție denotând puțină importanță de care apusenii o credeau demnă.

Dar a izbucnit războiul din Balcani, și Europa a văzut cât de barbară este de fapt națiunea bulgărească față de civilizată și nobilă Românie. În vreme ce corespondenții ziarelor mondiale semnalau schingiuri atroce și violuri inomabile de partea bulgărească, ei nu se puteau împedeca de a admira cu o uimire sinceră generoasele însușiri ale soldatului

român. Adevărul mai puternic decât silințele reclamei bulgărești, a străpuns stratul artificial al informațiilor tendențioase. Astăzi lumea știe de ce este în stare România. S'a convins că în răsăritul Europei viețuește un neam de esență superioară și cu adevărat europeanesc. Ea își zice de sigur că nici odată n'a cetit ca în parlamentul românesc să fi avut loc scene sălbatece ca la parlamentul din Budapesta; după cum nici un soldat român nu s'a făcut vinovat de cea mai ușoară intențiune de cruzime. De-acum, numele unor Titu Maiorescu, Take Ionescu și Marghiloman vor lua în mintea cetitorului francez prestigiul cu care se aurolează nume ca Briand, Clemenceau, ori Edward Grey, Da, există o justiție imanentă; ea provine desigur din atotputernicia adevărului în lumea noastră sub-lunară. După atâtea nedreptăți și după atâtea eforturi, România e în mers către locul care i-se cuvine în Europa. Astăzi popoarele civilizate recunosc că e demnă să stea alături dânselor. Și pe când țara în care stăpânește regele Carol și-a cucerit definitiv prestigiul ei, Bulgaria vede năruindu-se în fiecare zi reclamele multicolore animate cu intenție pe fațada-i, așa că Europa o vede în toată sărmana ei goliciune. Războiul actual a avut mai întâi de toate rezultatul de a despărți în Balcani neghina de grâu. De aci înainte Europa va vedea limpede elementele cari trăesc în răsăritul ei. Ea va fi nevoită să-și acorde simpatia și stima numai acelor cari le merită într'adevăr. Și lucrul acesta încă e un avantaj în epoca noastră de reclamă și de minciuni.

„Românul“

Adrian Corbul.

Maurul și-a făcut datoria

„Maurul și-a făcut datoria, Maurul poate să plece“: iată cuvintele cari au mai fost zise odată de un potentat și care vor fi repetate cu aceeași neindurare de

regele României mărețe — zice-se — la anul 1913, șefului conservatorilor democrați care a înlesnit, printr'un guvern de colaborare, Regelui Carol de a mai ve-

dea odată Plevna ocupată de brava sa armată și pentru ca a doua oară ea să fie redată bulgarilor!

Răsboiul a trecut, pacea e incheată și un rege ca să fie tare nu trebuie să aibă la guvern oameni tari, aceștia sunt tributari la vremuri grele dar în vremuri de liniștită ocârmuire nu se poate petrece bine cu Titu Maiorescu și Take Ionescu.

Un Ionel Brătianu, care cu toată încercarea cumplită la care l'a pus M. S. Regele când nu i-a dat nici o considerație în timpul campaniei, un Ionel Brătianu care a *sărutat mâna* M. S. când s'a întors de la răsboi, este mai bun pentru timpurile liniștite create de ministerul Maiorescu cu ajutorul șefului partidului conservator democrat care în realitate a fost conducătorul real al guvernului, care a înălțat România acolo unde d. Filipescu, Brătianu și chiar M. S. Regele, se îndoiau că va ajunge!

Uneori văd semne rele pentru guvernul colaborării. M. S. Regele retrace zilnic câte un deget sfetnicilor care i-au dat conferința istorică și pacea trebuincioasă de la București.

D. Emil Costinescu a ținut să fie primul corb liberal rău prevestitor. Cu tot „norocul său și concursul partidului liberal, guvernul de colaborare este nimic de luptele între curentele diferite „ce-l alcătuesc și în câteva luni de zile „nu va mai avea ființă. Un guvern Take Ionescu este imposibil.

„Partidul liberal este pregătit să vie „la cârmă, el are un bogat program de „reforme bune mai ales pentru fericirea „țărănimei“ a zis d. Costinescu într'un interviu plasat prin presa străină, spre a fi mai bine auzit.

Da! partidul liberal este totdeauna pregătit pentru putere și din dorința de a-și aplica programul de reforme nu se oprește de a face câte odată răscoale.

În urmă vîn: reforme, țărani împușcați, Tramvaie, Răteștii etc.....

Iată de ce „Maurul poate să plece“. dar programa prezisă de M-me Le Blanc nu s'a executat și 1913 nu este încă terminat.

Nicolae I. Popilian

Advocat. Consilier județean.

B A V A R D A J

De la răsboi

„Flacăra“ celui cu capul din rușine, aduce știrea că Mița, faimoasa noastră demi-mondenă a fost și ea mobilizată. Dacă n'ar fi fost această intervertire de rol care a cauzat „visul-cosmar“ al redactorului pudicei reviste liberalo-literară, desigur că eminentul scriitor ar fi demonstrat Europei că nu numai „Sârboaițele“ au fost mobilizate în războiul balcanic dar și „Româncele“, cece dovedește că nu suntem mai pe urmă cu civilizația!

* * *

Varianta. Zice că „Mița“ a făcut pe diplomata să se grăbească cu pacea, că de mai stau la gânduri, luam cu „Mița“ tot pământul dela Dii și până în Iari-

grad. Cât s'au grăbit și tot mi se pare că s'au fript, bieți deplomați!

Alta. Pentru a evita nenorociri în cazul când terenul pe unde trecea armata română ar fi fost minat, se luase dispoziția ca înaintea armatei să treacă câte o turmă de boi. Unul care îi place să tragă concluzu din tot ce vede a găsi în fine derivația cuvântului război.

Decepțiuni. Ce mai fu și cu graba asta pentru pace, a diplomaților din București. Nici cocoanele nu putură să-și facă de cap, nici generali pe plac! Așa Drandarevschi nu și-a luat cafeaua la Capșa și nici d. Averescu n'a făcut... ceea ce făgăduise la Sofia.

Sfinx.

Politica internă.

Din cauza teritoriilor cucerite de la Bulgaria, se discută foarte mult în lumea noastră politică chestiunea unei revizuirii a constituției. Într'adevăr dacă este adevărat că ar fi hotărât ca noile teritorii să fie neocupate pur și simplu și locuitorii lor să fie trecuți de la început pe picior de egalitate cu cetățenii României, atunci lucrul acesta nu se poate face decât revizuiindu-se constituția. Se vor crea încă 2 județe, se vor fixa numărul deputaților ce vor trimite în parlamentul țării acele județe, se vor modifica articolele constituției privitoare la *înpământenire* pentru a se putea încetățeni în bloc toți streinii ce au luat parte la mobilizare.

Și este vorba chiar de unele modificări cu privire la sistemul electoral, pentru acest scop partidele de guvernământ române nu sunt de loc pregătite și nu au programul fixat, așa că despre partea aceasta este slabă nădejde că ne vom alege cu ceva.

Viața politică internă se va resimți însă foarte mult de oare ce, parlamentul care face strigările pentru revizuire se disolvă iar constituanta după ce va revizui nu va putea legifera.

Deci vom avea în scurt timp două disolvări și trei rânduri de parlamente.

I. C. G.

Cinematografele.

Arta cinematografică a prins foarte mult și la noi. Ea contribuie pe o scară foarte întinsă a face educația marelui public în bine, sau în rău, după exemplele pe cari filmele le reprezintă spectatorilor.

Precum ziarele pot forma curențele opiniei publice și a influența în bine sau rău, după gradul de moralitate și intelectualitate ale ziaristilor, cu atât mai mult cinematografele care se adresează ochilor pot influența mult mai ușor masele, dat fiind forma reală sub care ni se reprezintă filmele. Mult mai greu e de priceput o lucrare literară, ziaristică sub forma ei abstractă care se adresează minții, decât un film cinematografic care ne pune în fața ochilor scenele în toată realitatea și largimea lor. Mai este apoi ușurința și felul recreativ cum primim scenele filmelor, pe când la o lucrare scrisă ne trebuie să ne ațintim mintea care e forțată să traducă în concret, forma abstractă a scrierei.

De aceia vedem dar sălile cinematografelor luate cu asalt de lume, mai cu seamă în centrele mari și cum diferitele subiecte afișate și reprezentate sunt urmărite cu multă pasiune de marea public. Au căzut, putem zice, în fața filmelor, spectacolele de teatru care ne reprezintă operele artiștilor, în cadrul restrâns al scenei, cu atât mai mult cărțile, cari și fără film tot nu făceau un gust de predilecție pentru masele populare, pentru marea public, mai cu seamă la noi în țară.

Un film ne reprezintă cu repezițiune scene mari, întinse peste râuri, păduri, munți și mări, din fuga automobilelor, aeroplanelor și vapoarelor în toată măreția lor, sub o formă atât de *atractivă*.

Și tocmai această *atracțiune*, ne procură un subiect prea interesant a-l discuta.

Pentru că cinematografele atrage cu pasiune marea public, e de mare interes ca subiectele filmelor să fie pe cât mai folositoare unei bune edu-

cațiuni și instrucțiuni pentru spectatorii doritori de senzații noi.

Subiectele istorice, geografice și cele literare cu caracter moralizator pot fi chiar încurajate de public și autorități; precum subiectele scandaloase, ațătătoare de nervi, crimele și grozăviile ce ne reprezintă partea cea mai putredă a Societății, ar trebui oprite și controlate cu cea mai mare stricteță de autorități. În marele public găsim nu numai spectatori cu o inteligență și rațiune formată, caractere hotărâte

în liniile lor de purtare, cari nu mai pot fi influențate, ci găsim copii, fete, femei, oameni avizi de cultură, încă neformați, ai căror creeri absoarbe ca un burete tot ce le dai, primind cu ușurință o îndrumare nenorocită.

E de o înaltă datorie socială pentru conducătorii de sus de a fi atenți și a observa asupra hranei intelectuale și morale pe care autorii filmelor și negustorii de cinematografe, o dau marelui nostru public.

D.

După pace....

Politicienii bulgari au dat dovezi că sunt răi profeti. Pe când chestia Silistrei era în fașă, și pe când noi ne sileam să ne obicinuiam cu ideea de război, Bulgarii râdeau de noi că nu vom fi în stare să ne războim cu ei, căci țaranul român nu va răspunde ordinului de mobilizare fiindcă 1907, încă nu s'a uitat din inima țaranului. Și Bulgarul s'a culcat pe cea laltă ureche. Nu s'a realizat pröfeția bulgărească, căci urmași vitejilor lui Ștefan, Mihai și Mircea netinând seamă de speranțele profetiilor bulgărești, le-au trebuit numai 5 zile, să se repeadă ca șoimii din vatra lor, să se ducă la corpuri spre a-și lua armele și repede săși treacă Dunărea!... Iată-i în preajma Sofiei... Dar Românul este viță nobilă de latin generos. Și-a arătat doar puterea lui și apoi... văzându-și dușmanul că cere umilit

pacea, a început să-l trateze frumos, să'i boteze copiii, să'l scape de foamete, și să'l consoleze. Era desigur chestia, că Românul nu este un barbar hrăpăreț ca să subjuge o națiune menită a trăi liberă. Românul a iubit libertatea străinului ca și pe a sa, căci aci în țara noastră s'au preparat toate mișcările de independență ale Bulgarilor și Sârbilor, unde au fost tolerați ca și la ei acasă. De aceea deși Bulgaria răpusă cu desăvârșire, a fost apoi tot de noi ocrotită, căci năzuințele noastre cinstite, erau de a privi peste Carpați, unde frații noștrii de un sânge își așteaptă liberarea de sub conglomeratul Austro-Ungar, care curând, curând.... va avea de sigur soarta conglomeratului balcanic.

M. D.

JORITOMO TASHI.

Din filosofia japoneză, traducere din ediția franceză

Energitismul.

* *Energitismul* este puterea de a potoli pasiunile, dar în acelaș timp de a le stimula când voința le naște. Este facultatea de a com-

bate relele cauzate de pierderile spiritului nostru.

* Ea nu trebuie să fie depășită de temeritate, căci atunci nu putem

ajunge ținta, ca un arcaș care țin-tește și trimete săgeata cu energie peste capul inamicului.

* Energia trebuie să fie calmă și fermă, ca să inspire încrederea, să nu treci dela temeritate la bunătate.

* *Voința* dictează rezoluțiunile. *Energia* le menține. *Voința* ordonă deciziunile, *energia* le alege proporționat cu împrejurările.

* *Energismul* este un compus din mai multe calități necesare: *Voința, ambițiunea, determinațiunea,*

curajul, perseverența, răbdarea și prudența. Curajul este prezența de spirit.

* Curajul moral este totdeauna apanajul sufletelor de elită.

* Perseverența este o virtute mare, care deschide inima oamenilor conștiinței de puterea creațiunei ce poartă în ei.

* Răbdarea este unul din principalele atribute ale energiei.

Mihail Drăgănescu.

Ardealul.

De când Românii din regat și-au dovedit forțele lor, și a uimit întreaga Europă, Românii de peste Carpați nu mai au tihnă și-i scutură zilnic pe Unguri prin presa lor, iar Ungurii tac și înghit căci văd că sunt puțin la număr, că ștreangul li-i la gât și că nu mult, câțiva ani vor trece până ce ne-am pregăti și mai bine, căci acum ne deschiserăm ochii, și vom porni spre Turda cu același vertiginos marș ca cel din 1913 la Sofia.

Dăm mai jos o poezie ironică a unui boem ce o găsim în „Românul“ valorosul organ românesc de peste munți :

Din carnetul unui boem

Clopote amuțite

(„Elnémul harangok“).

„Clopotele amuțite“ larmă fac de vreme lungă...
Redactori dela „Românul“ le trag aspru și într'o dungă...
Și la dangătul sinistru par'că s'a sculat tot iadul...
...Intr'o panică grozavă geme de poliție-Aradul !

Mangru 'nspăimântat, în grabă, o tuli la tren licheaua !
Dară când era la gară il lovi subit damblaua...
Iar Românii de aicea, eșiau tocmai dela teatru...
Speriați și ei de larmă, stăteau toți cu ochii 'n patru...

În enorma zăpăceală, neștiind ce se petrece
Tiza, însuș, ceru palid un pahar cu apă rece...
Tremură în spasm, Aradul și Ungaria întreagă...
Dar tâlharii de redactori tot urmează să le tragă !!

Troscotil Spăriosu.

Moravuri politice.

Dela încheerea păcii în condițiuni atât de frumoase pentru țară noastră, organele liberalilor nu pot să-și mai stăpânească necazul că partidul lor a scăpat ocazia să-și mai adaoge un titlu de glorie — partidul liberal: făuritorul României moderne ! — care ar fi putut să-l exploateze cu îndemânarea cu care întotdeauna liberalii au fost la înălțime. Citiți bunăoară oficiosul „Viitorul“, apărut Mercuri 31 Iulie a. c.

Pe toate paginile, pe toate coloanele, în toate articolele, de la revista și până la cele rezervate năzbâtiilor ; în toate, pe

lângă teoriile politice, economice, liberale, cântate pe tonul extraordinar de pretențios, obișnuit gazetarilor liberali, veți vedea mereu bătând în cadență plutitoare dar pe care ei se silesc s'o evidențeze cât se poate de mult. Norocul guvernului a fost colosal ! Nu este sfârșit sau început de articol care să nu conțină frase de acestea: „guvernul pe lângă „concursul partidului liberal (asta este altă cadență!) a avut în sprijinul acțiunii sale un factor greu de definit, totuși foarte real: *Norocul*“.

Și mai departe: „E clar că numai nea-

„steptata și cu totul neprevăzuta schimbare a evenimentelor, a produs și o ferocă schimbare a rolului României“.

Un deștept, în alt articol: „Și Daneff și norocul nostru merita monumente la noi. Și încă norocul nostru a trebuit să fie îmboldit, ca un bivol.“

Înțelegem și scuzăm furia liberalilor cari nu se vor mai lăuda că numai ei pot să poarte războiul, după cum înțelegem și hula pornită din concurență, dar a se merge până acolo în cât din cauza mâinii să arunci rușinea asupra Patriei, tăgăduindu-i ori ce succes, asta ni se pare că este prea mult.

Și ori în ce parte de lume oameni ca scriitorii de la „Viitorul“ ar fi mâncat până acum toate palmele conașionalilor lor.

Adică toată munca și priceperea actualilor guvernanți n'a fost nimic, miile de oameni morți de gloanțe și holeră nu merită nici un monument, ei n'au făcut nimic pentru Patrie. Numai „Daneff“ și „Norocul de bivol“ merită monumente!

A! da.... mai este cineva care a meritat monumentul ce i-s'a ridicat: Brătianu. Acesta a meritat monumentul fiindcă deși cu tot războiul de la 1877 a pierdut Basarabia, a procopsit însă pe patronii „Viitorului“.

Frumoase moravuri și concepțiuni politice!

* * *

„Viitorul“ anunță că din cauza atitudinii pacifice a d-lui Take Ionescu nu s'a putut lua linia strategică cerută la început de statul major și „Viitorul“ cere *imediate explicațiuni* dela presa guvernului.

A doua zi, același jurnal publică un interviu al d-lui Emil Costinescu prin care se susține că granița obținută de guvern este aceeași care a avut-o în vedere partidul său și că din acest punct de vedere opoziția liberală nu are nimic de zis guvernului.

Iată cum „Viitorul“ a primit *imediate explicațiuni*.

N. I. P.

Institutul de Patologie și de Bacteriologie a lansat următoarele instrucțiuni pentru întrebuințarea vaccinului anticholeric.

Vaccinul anticholeric se întrebuințează în armată la soldații sănătoși amenințați de a fi infectați cu cholera și anume numai în cazurile unde cei vaccinați au posibilitatea să stea în repaus o zi după injecție, căci vaccinul provoacă mici iritațiuni locale și generale. Cel vaccinat nu trebuie să se expună infecțiunii cholerică timp de câteva zile după vaccinare.

Vaccinarea este indicată:

- 1) Când într'un grup de soldați s'au ivit cazuri de cholera.
- 2) Când un grup de soldați se găsește într'o localitate unde bătut cholera.
- 3) Să recomandă că corpul sanitar al armatei, și al Crucii Roșie

care îngrijește bolnavii de cholera să fie vaccinați.

Fie care dosă este de 1 cm. c. Înainte de întrebuințare flaconul trebuie bine agitat.

Injecțiunea se face sub piele, de preferință la piept între claviculă și mamelă, să poată face și în regiunea dorsală sau abdominală.

Siringa și locul unde se va face injecțiunea vor fi dezinfectate cu îngrijire.

Câteva ore după injecție se produce o ridicare de temperatură, o tumefacție locală, precum și o stare de abatere. Fenomenele de obicei nu durează decât o zi.

În acest timp cel vaccinat trebuie să fie scutit de serviciu. Tratamen-

tul în nici un caz nu are consecințe grave. Se recomandă ca 8 zile după prima injecție să se facă o a doua injecție cu o doză dublă, sau triplă, adică 2 sau 3 cm. c., Repetarea injecției produce de obicei și mai puține turburări decât prima injecție. În tot cazul cei vaccinați de două ori sunt mai bine garantați, în contra epidemiei decât acei cari au primit o singură injecție.

Chiar dacă unii din cei vaccinați se îmbolnăvesc de cholera mersul bolii devine foarte ușor.

Vaccinațiunea anticholerică nu dispensează de fel de a lua toate celelalte măsuri preventive înotriva cholerei printre cari cea mai de căpetenie este alimentarea cu apă ireproșabilă și în caz de lipsa cu apă fiertă și răcită.

E. DE FEUCHTERSLEBEN

Cugetări și maxime.

Pasiuni — Afecțiuni — Energia

* Cu cât o senzație e mai vie, cu atât e mai aproape să se stingă.

* Fericit acela care posedă arta de a trezi sau de a potoli, **când trebuie. lupta trebuincioasă, dar primejdioasă** când trece măsura.

* Omul are puterea să stabilească echilibrul în sufletul său.

* A ne desvolta moralmente și intelectualmente, atunci vom ști ce este sănătatea.

* Pentru a trezi pe un om, constrângerea este necesară.

* Trebuie o treaptă mai ridicată de cultură intelectuală sau o rară fineță de tact, pentru a simți trebuința de a fi serios sau de suferi în mijlocul vârtejului de plăceri și bucurii ale vieții.

* A realiza idealul înseamnă a-l nimici.

* Dați visătorilor pururea absorbiți în gândurile lor, deprinderea de a privi în față și a vorbi deslușit și cu glas tare.

* Orice dorință energică se împlinește.

* Singurul mijloc pentru luptă împotriva răului este să nu vrei să-l cunoști, să-l tăgăduiești, punând în locu-i binele.

* Când cineva este nemulțumit de lume este nemulțumit de sine însuși.

* Activitatea e însăși viața; dar o activitate excesivă ca intensitate sau durată vatamă armonia; există o margine peste care nu trebuie să trecem.

* De sigur că nu ați fost fericiți de cât atunci când, antrenați de roata nevăzută a vieții, ați fost harnici și creatori. Abia își aparține cineva: transportat de bucuria sa. Inima este mișcată, dar nu-și înțelege emoțiile. Sufletul său produce opera sa, ca și pomul, florile și roadele, printr'o sfortare firească, nesilită, instinctivă. Calmul și sângele rece sunt trebuincioase. Să lăsăm să lucreze instinctul pe care natura la pus în noi. (Schelver).

* Punctul de căpetenie al artei de a trăi, în genere, și prin urmare al igienei morale, e să ai pururea o noțiune limpede despre tine însuși, fără a te observa cu deamănuntul; de a păstra o seninătate neatinsă în mijlocul tuturor forțelor din afară și de a rămâne totdeauna același, orice s'ar întâmpla.

* Pasiunile sunt forțe.

* O pornire violentă poate să cumpănească pe alta: mândria și amorul, prietenia și indignarea, răsul și mânia *se neutralizează* reciproc.

* Dacă ne lăsăm mâniei, adversarul nostru și-a ajuns scopul: noi suntem în puterea lui.

* *Indignarea* e mânia calmă și mută.

* *Speranța* e o parte delicată a eului nostru, care nu vrea nici-o dată să se lase nimicit.

* Pasiunile violente sunt un semn de slăbiciune.

* Pasiunile liniștite sunt semnul unei adevărate forțe, care nu renunță nici-odată la puternicia ei.

* Există trei feluri de a combate temperamentele și pasiunile: *obi-ceiul, rațiunea și însuși pasiunile*.

* Mulți privesc pasiunile nu ca pe niște fenomene firești supuse legilor universului, ci ca pe niște fenomene în afară de natură. Ei îl plâng pe om, rād de nenorocirile lui, îl admiră sau îl disprețuiesc, în loc *să'l studieze*.

* Nimic nu se întâmplă în natură, care să-i poată fi imputat, căci ea este pretutindeni și pururea și ascultă de legi invariabile.

* Pasiunile se dezvoltă în om în raport invers cu știința; cu cât spiritul e mai luminat, cu atât e mai activ.

* Tristeța distruge energia.

* Nu contemplaținea morței, ci a vieții îi place înțelepciunii.

* A cultiva rațiunea înseamnă a învăța să cunoaștem *divinitatea* în legile naturei.

* A fi contemplat legile eterne ale lumii și a fi iubit ceia ce este demn de a fi iubit, merită osteneala de a fi trăit.

* O afecțiune, devenită pasiune, perde acest caracter, din clipa în care ne-am făcut o idee netedă despre ea, căci orice pasiune e o idee confuză.

* Toate înclinările sunt *pasive* cât timp isviresc din idei confuze; ele sunt *active* dacă sunt luminate prin pricepere. Cel mai bun mijloc deci de a înfrâna pasiunile, e de a le înțelege.

* O pierdere recunoscută ca de neînălțurat, e mai puțin dureroasă.

* Oamenii lucrează după imboldurile invariabile ale naturei.

* Puterea spiritului asupra pasiunilor e mai mare la omul luminat decât la ignorant. Ignorantul supus la acțiunea cauzelor din afară nu ajunge nici-o dată la mulțumirea de sine însuși; el trăește fără să cunoască natura sau lumea, fără să aibă cunoștința propriei sale personalități și nu încetează să sufere decât în clipa în care încetează să trăiască. Înțeleptul din potrivă, se află la adăpost de vijeliile ce-i străbat sufletul; închinat cu totul ideii de Dumnezeu și necesității eterne, el nu încetează nici-o dată să fie și să lucreze.

* Nu există superioritate fără cusur.

Dela frații de peste hotare

Hotâtât lucru, intervenția noastră în războiul balcanic a avut între altele și darul de a deslega limbile fraților noștri din Ardeal.

Intr'adevăr este lucru de mirare cum de nu turbează ungerii din cauza articolelor gazetelor românești de peste munți

scrise cu foarte multă libertate cu privire la interesele noastre naționale. Articole ca „Trăiască Regele“, „Trăiască Țara“, „A venit și vremea noastră“, „Isbânda României“ nu mai conțin. Și limbajul este cât se poate de violent și teoriile fulminante.

Și cu cât curagiul a lor noștri crește cu atât voinicoșii maghiari amuțesc. Și nu se mai aude de nici un proces de presă.

Intr'adevăr: „A venit și vremea noastră“. Și are să mai vie.

* * *
„Românul“ dela 1 August publică ancheta făcută la *temnița Sătmarului* unde trudește cu multă resemnare părintele *Ch. Mureșanu* dela biserica din Moftin. Acest distins preot și profesor de liceu este ținut de maghiari în societatea criminalilor: „pentru că nu vrea să slujească „la altarul Domnului în o pocită limbă „străină, nedorită nici de ceice au obținut-o... Și pentru că i s'a năzărit unui „vicar renegat și unui solgăberou maghiar te miri ce signal de revoluție!!!“

Signalul de revoluție spune părintele Mureșeanu, în interviu ce i s'a luat în temniță, că ar fi fost semnul ce prea Sf. Sa făcuse în biserică unor copilite

care după comunicare nu știau când trebuie să se ridice din pozițiuni „în genunchi“ în care ascultaseră rugăciunea.

Pentru acest semn un solgăberou l'a tradus în judecată pentru că ar fi contra-venit „Blestemului“ coprins în „Bula Christefidelis“ o întortochiare de cuvinte sălbatic imperecheate, care n'are nici un sens dar care permite sbirilor maghiari să interpreteze de „instigație“ orice semn cât de nevinovat ca acela buneoară că ține pe părintele Mureșeanu de 3 luni în închisoare preventivă și căruia judele de instrucție îi permite eșirea din închisoare numai în schimbul unei cauțiuni de 120,000 coroane.

Nu! zău știi că îi prețuesc bine maghiarii pe românii noștri!

„Nu degeaba suntem noi „români din Țară“ în legătură de prietenie cu Austro-Ungaria.

N. P.

Felurite.

Listă de subscripție pentru ajutorarea familiilor soldaților mobilizați No. 89 încredințată d-lui Eugeniu P. Bănescu, Prim-Procuror.

	Lei
1) Eugeniu P. Bănescu	500
2) Barbu Ionescu	1000
3) Grigore I. Popescu	500
4) Const. G. Cioroianu	200
5) Ion Băncioiu	100
6) Ion B. Georgescu	100
7) Mih. St. Policrat	100
8) Alfred Popescu	60
9) Ion Costovici	20
10) Ștefan Rudeanu	20
11) Theodor Chivulescu	5

Total 2605

* * *
O comisiune de doamne condusă de Doamna General Costescu vizitează toate satele din Dolj cerând proprietarilor să ajute familiile mobilizaților.

* * *
D. Mihail Oromulu, prefect de Dolj a dispus ca comisia județeană de ajutoare

să împartă în comunele rurale produse. Această laudabilă măsură este folositoare căci la țară este mai bine și mai ușor să se dea produse decât bani.

* * *
D. Barbu Ionescu, mare proprietar a donat suma de lei 1000 pentru familiile celor mobilizați.

Se știe că d-sa a mai dat 500 lei pentru „Flota națională“ și 500 lei pentru „Flota aeriană“.

Patriotismul d-lui Barbu Ionescu ar trebui imitat.

* * *
Suntem autorizați să desmințim că moștenitorii lui Dinu Mihail ar fi donat un milion pentru familiile mobilizaților.

* * *
D. Prefect al județului Dolj a dispus să se ia măsuri grabnice pentru combaterea holerei.

* * *

Șeful Secției jandarmilor din Șimnic bătând grav pe locuitorul Ștefan G. Andrei, cazul a fost reclamat parchetului care anchetează cazul.

Șeful de post al jandarmilor din Pielești, bătând grav pe locuitorii Ion Matei Prejbeanu și Marin Cojocar, a fost reclamat parchetului, care anchetează cazul.

Foarte mulți ofițeri și grade inferioare fără a face carantina ordonată de Serviciul Sanitar au intrat în orașul Craiova și în Calafat, expunând locuitorii la contaminare.

Contravenienții ar trebui aspru pedepsiți pentru pericolul la care expune pe cetățeni.

Noi Românii cunoaștem foarte bine popoarele globului. Occidentali europii, nu au cunoscut nici România europeană. Bucureștii îl credeau în Asia, pe români îi credeau a fi niște africani..... Unde există mai multă *ignoranță*?... La noi sau la occidentali....

Multe trupe au sosit în jurul orașului nostru. Ele se adăpostesc în corturi făcând carantină, cu excepția celor care se sustrag.

D-nul N. Popilian avocat și consilier județean, care se află în București în cura unui medic, se găsește pe cale de a-și restabili complet sănătatea. Li urăm cât mai grabnică însănătoșire.

Printre tinerii, conservaotri democrați cari au fost decorați de M. S. Regele cu Coroana României putem anunța pe d-nii N. Popilian, M. Drăgănescu, Gh. Petrescu avocat și primarul comunei Filiași precum și Preotul Săvulescu.

La Teatrul Național din Craiova s'a reprezentat cu mult succes filmul „*Cetatea Neamțului*“ jucat de artiștii noștri concetățeni cu foarte multă competență ca D-na Mia Teodorescu, Stănescu, Nicolau, Fotino, C. Demetrescu și alții. Scenele au fost fotografiate în pitoreștile împrejurimi ale Bucovățului și în jurul Castelului din Parcul Bibescu.

Pentru frumosul început al artiștilor noștri concetățeni, revista noastră le aduce prinosul laudelor ce li-se cuvine, urându-le drum bun înainte.

Un sergent de noapte din raionul Ungureni și Cazarmelor a prins pe doi bandiți și spărgători cari au comis 30 de furturi cu spargerii în oraș pe timpul mobilizării. Bandiții aveau cu dâșii revolvere și o pungă cu gloanțe, ei au fost urmăriți de sergent, din curtea d-lui Orman, peste gardurile a trei alte curți și prinși în curtea d-lui Țaroveanu.

Sergentul merită o medalie „bărbăție și credință“. Culme însă bandiții au fugit din arestul secției comisarului Beuran.... Trebuie medaliat și Beuran.

Prefectura județului Doljiu a luat măsuri pentru amenajarea apartamentelor Regale din dreapta, unde la finitul lunii Septembrie va avea loc o expoziție de arte și industrie caznică la cari vor participa numai doljenii. Vor mai expune producțiuni școala de meserii din localitate, și scoalele de agricultură dela Sopot și Poiana Mare.

Inițiativa este a d-lui Prefect M. Oromulu.

5.000 lei

Se dă cu împrumut pe ipotecă.
A se adresa D-lui M. Drăgănescu Craiova.

Tipografia „Viitorul“
I. COVU-ANTON

— CRAIOVA —

Strada Copertari No. 5.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Loc rezervat pentru anuniuri